

פרק 3

מכשירי שיקום וניידות

אוגדן זכויות לילדים ובוגרים עם מוגבלות פיזית

איל"ן - איגוד ישראלי לילדים נפגעים (ע"ר) בשיתוף נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, משרד המשפטים, והקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלות, האוניברסיטה העברית

מרבית שירותי הבריאות בישראל ניתנים מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי. חלק משירותי הבריאות מכוח חוק זה ניתנים ישירות מידי משרד הבריאות, ואת עיקר שירותי הבריאות על פי חוק זה מספקות קופות החולים (ראו פירוט זכויות אלו בפרק 4, "טיפולים פרא-רפואיים [מקצועות הבריאות] וטיפולי שיניים").

אנשים עם מוגבלות שיש להם בעיות בריאותיות או בעיות בתפקוד יכולים להסתייע במגוון שירותי בריאות ייעודיים, כמפורט להלן.

3.1 סיוע במימון מכשירי שיקום וניידות

★ מהי הזכות?

השתתפות של משרד הבריאות במימון מכשירי שיקום וניידות.

השירות ניתן לציבור באמצעות המחלקות למחלות ממושכות ושיקום בלשכות הבריאות.

את רשימת מכשירי הניידות שמשרד הבריאות משתתף במימוןם אפשר למצוא באתר משרד הבריאות: www.bit.ly/nayadut, וכן את רשימת מכשירי השיקום שמשרד הבריאות משתתף במימוןם: www.bit.ly/Shikum.

השתתפות עצמית

הפונים נדרשים לשלם השתתפות עצמית בשיעור שנקבע בנהלים ובחוזר מנהל הרפואה של משרד הבריאות, "אישור מכשירי שיקום וניידות של משרד הבריאות". אפשר למצוא את החוזר באתר המשרד: www.bit.ly/hozer2.

1. השתתפות המשרד במימון מכשירי ניידות עומדת על 90% ממחיר מכשיר מאושר המופיע ברשימת המכשירים במרכז ספקים מורשים. בעבור מכשירים שאין בנוגע אליהם רשימת ספקים מורשים ולא נערכו מכרזים, תהיה ההשתתפות בשיעור של 90% ממחיר המכשיר או מתקרת ההשתתפות שנקבעה בנוהל (הסכום הנמוך שבהם). ייתכנו מקרים שבהם תתקבל ההחלטה על המכשיר המאושר לאחר שתקבל לשכת הבריאות שלוש הצעות מחיר משלושה ספקים.

2. במימון מערכות תקשורת תומכת וחליפית ותותבות עיניים המשרד משתתף במלוא העלות.

3. במימון מכשירי שמיעה לילדים ונוער עד גיל 18 ותותבות שד המשרד משתתף במלוא העלות עד לתקרת המחיר המרבי שקבע המשרד.

4. השתתפות המשרד במימון עזרי ראייה לילדים עומדת על 75% מעלות המכשיר.

5. פטור מהשתתפות עצמית, זאת אומרת השתתפות במימון של 100% מהמחיר שקבע משרד הבריאות, יינתן לאוכלוסיות האלה:

- מקבלי גמלת אזרח ותיק המקבלים גם השלמת הכנסה;
- מקבלי גמלת שאירים המקבלים גם השלמת הכנסה;
- מקבלי גמלת נכות מלאה ליחיד (בודד);
- מקבלי גמלת נכות מלאה לנשוי הכוללת תוספת תלויים;
- מקבלי גמלת השלמת הכנסה;
- מקבלות קצבת נכות לעקרות בית;
- חסידי אומות העולם;
- ילדים ונוער עד גיל 18 (פטורים מהשתתפות עצמית רק באשר למכשירי ניידות);
- מבקשים אשר ההכנסות נטו של משפחתם אינן עולות על גובה קצבת הזקנה עם השלמת הכנסה המשולמת לפי הרכב משפחה.

מי זכאי?

1. תושבי ישראל שלהם נכות קבועה השווהים בקהילה (אינם מאושפזים במסגרת סיעודית או שיקומית) הזקוקים למכשיר שיקום וניידות **לצמיתות**.
2. קטינים חסרי מעמד הזכאים להצטרף להסדר הביטוחי שבין משרד הבריאות לבין קופת חולים מאוחדת והצטרפו **להסדר זה**.

כיצד אפשר לממש את הזכות?

שלב 1: פנייה ראשונית בבקשה לאישור השתתפות ברכישת המכשיר

מכשירי ניידות

1. יש לפנות לרופא המשפחה בקופת החולים (ילדים הלומדים במסגרות לחינוך מיוחד יכולים לפנות באמצעות המסגרת החינוכית).
 2. רופא המשפחה או רופא מומחה אחר יפנו את הבקשה לפיזיותרפיסט או למרפא בעיסוק לצורך עריכת ביקור בית לבדיקת הצרכים והזכאות להשתתפות במימון המכשיר.
 3. לאחר ביקור הבית יעבירו את המסמכים גורמי המקצוע בקופת החולים ללשכת הבריאות הרלוונטית.
- למבקשים זכות לקבל העתק של המסמכים המועברים ללשכת הבריאות, והם רשאים להעבירם בעצמם.

בפניות למימון מכשירי שיקום יש לפנות לרופא הרלוונטי בקופת החולים, בהתאם לסוגיה הרפואית ולסוג המכשיר, לצורך קבלת המלצה.

יש לצרף את המסמכים האלה:

1. דוח רפואי או סיעודי עדכני חתום בידי רופא ואחות.
2. מפרט או המלצה של פיזיותרפיסט או של מרפא בעיסוק של קופת החולים המבטחת.
3. דוח סוציאלי חתום בידי עובד סוציאלי (בכל מקרה של מכשירי ניידות ממונעים או חשמליים או על פי דרישת הלשכה).
4. תצלום תעודת זהות (אין צורך אם הפנייה מגיעה ישירות מקופת החולים המבטחת).

שלב 2: הגשת הבקשה ללשכת הבריאות

יש להגיש את הבקשה בצירוף המסמכים הרלוונטיים שפורטו לעיל לרכזי המכשירים במחלקה למחלות ממושכות ושיקום בלשכת הבריאות הקרובה לאזור המגורים. קופות החולים או המבקשים יכולים לטפל בהגשת המסמכים ללשכות הבריאות.

אפשר לעיין ברשימת לשכות הבריאות באתר משרד הבריאות: www.bit.ly/leshakot_briut.

שלב 3: דיון בוועדה המקומית בלשכת הבריאות

הוועדה המקומית תדון בבקשה, ורכזי המכשירים ישלחו לפונים במכתב תשובה את החלטת הוועדה (אישור הבקשה או דחייתה) ואת ההנחיות להמשך ההליך.

שלב 4: לאחר קבלת אישור לסיוע

מי שקיבלו אישור זכאות לרכישה עצמית יעבירו ללשכת הבריאות את המסמכים האלה לצורך קבלת החזר כספי:

1. אישור הזכאות;
2. טופס חתום של אישור קבלת המכשיר;
3. חשבונית וקבלה – מסמכים מקוריים;
4. פרטי חשבון הבנק לצורך העברה בנקאית של החזר הכספי.

האישור תקף למשך חצי שנה מיום הוצאתו.

⚠ חשוב לדעת

- ◀ מכשירי ניידות שמשרד הבריאות משתתף במימונם הם רכוש משרד הבריאות ויש להשיבם בתום השימוש, עם קבלת מכשיר מאותו סוג או עם מעבר המבקש למסגרת דיור חוץ-ביתי. בעת קבלת המכשיר מקבלי המכשיר ועָרְב אחד צריכים לחתום על טופס התחייבות ועל שטר חוב המבטיחים את החזרת המכשיר בתום השימוש בו.
- ◀ את הזכאות למכשיר נותן הרופא המורשה. את הבקשה להפחתת שיעור ההשתתפות העצמית יש להגיש רק בלשכת הבריאות המחוזית באזור המגורים, לפני הפנייה לבית המלאכה. לא תהיה השתתפות במימון בדיעבד.

3.2. סיוע במימון מכשירי הליכה (מכון לואיס)

★ מהי הזכות?

השתתפות של משרד הבריאות במימון מכשירי הליכה, נעליים רפואיות ותותבות גפיים הניתנים באמצעות מכון לואיס בתל השומר.

רשימת המכשירים

אלו הם המכשירים שבעבורם ניתן סיוע במימון:

1. תותבות לגפיים עליונים ותחתונים;
2. מכשירי הליכה (סדים);
3. נעליים רפואיות בהתאמה אישית.

השתתפות עצמית

המבקשים יישאו בהשתתפות עצמית שגובהה 25% מעלות המכשיר או מתקרת השתתפות מרבית שקבע להם משרד הבריאות, לפי הנמוך שבהם.

יש מקרים שבהם גובה ההשתתפות העצמית קטן מ-25%:

1. תותבת ראשונה לאחר הקטיעה – 10% מעלות התותבת;
2. תותבת מעל הברך – 15% מעלות התותבת;
3. שתי תותבות לאותו קטוע (גף עליון או תחתון) – 10% מעלות התותבות;
4. תותבת מעל המרפק – 15% מעלות התותבת.

עובדים סוציאליים בלשכת הבריאות רשאים להגדיל את השתתפות משרד הבריאות עד

7-100% מעלות המכשיר במקרים האלה:

1. יש במשפחה אנשים נוספים הזכאים לסיוע במימון מכשיר באותה שנה;
2. באותה שנה היו למבקשים הוצאות נוספות הקשורות לנכותם והם לא קיבלו בעבורן סיוע מגורם אחר;
3. המשפחה מממנת שהות במוסד לילד או לבן משפחה אחר מדרגה ראשונה.

פטור מתשלום השתתפות עצמית יינתן לאוכלוסיות האלה:

- א. מקבלי גמלת זקנה המקבלים גם הבטחת הכנסה;
- ב. מקבלי גמלת שאירים המקבלים גם הבטחת הכנסה;
- ג. מקבלי גמלת נכות מלאה הזכאים גם לתוספת משפחה;
- ד. מקבלי גמלת הבטחת הכנסה;
- ה. מבקשים אשר הכנסות משפחתם (נטו) אינן עולות על גובה קצבת זקנה בצירוף הבטחת הכנסה.

מי זכאי?

אנשים שלהם נכות קבועה (עם אביזר עזר או בלעדיו) הזקוקים למכשירים לצורך ניידות, כולל מי שמאושפזים במוסדות סיעודיים, בבתי חולים ובמוסדות של משרד הרווחה.

כיצד אפשר לממש את הזכות?

1. יש להצטייד בהמלצת רופא אורתופד או רופא שיקום ולפנות אל רכזי ההכוונה בלשכת הבריאות שבאזור המגורים.
2. רכזי ההכוונה יבדקו את הפרטים ויפנו את המבקשים לרופא מורשה באמצעות כרטיס שיצוין בו שיעור ההשתתפות של המשרד.
3. המבקשים יכולים לבחור רופא מרשימה שיימסרו להם רכזי ההכוונה.
4. יש לתאם מועד הגעה לרופא המורשה דרך מוקד זימון התורים של מכון לואיס.
5. הרופאים יבדקו את המבקשים ויקבעו את זכאותם ואת המפרט למכשיר המתאים להם.
6. המבקשים יכולים לבחור ספק מרשימת בתי מלאכה מורשים.
7. לאחר קבלת המכשיר יבדקו הרופאים את איכותו והתאמתו לצורכי המטופלים ולמפרט המבוקש.

מידע נוסף אפשר למצוא באתר של מכון לואיס: <http://lewis.org.il> 